

ሓበሬታ
(መወከሲ)

ሰራሕተኛ ኣብ ሩማንያ

ግብራዊ መምርሒን ቀጻሊ ዝቐርቡ ሕቶታትን መልስታቶም - ን ኣብ ሩማንያ ዝሰርሑ ወጻእተኛታት

ገጽ 3፥

ሓበሬታ

ገጽ 4፥

አብ ሮማንያ ክሰርሕ ዝፍቀዶ መንዩ

ገጽ 5፥

ከመይ ጌርካ ስራሕ ትደሊ

ገጽ 6፥

ቅድሚ ስራሕ ምርክባይ ክፈልጦ ዘለኒ ሓበሬታ

ገጽ 7፥

ውልቃዊ ናይ ኮንትራት ናይ ስራሕ እንታይ እዩ፥መሰሊይን ግዴታይን ከ እንታይ እዩ፥

ውልቃዊ ናይ ስራሕ ስምምዕ/ኮንትራት እንታይ እዩ?
ከም ስራሕተኛ እንታይ መሰልን ግዴታን እዩ ዘለኒ?

ገጽ 9፥

ደሞዝ

ትሑት ደሞዝ ክኸፈል ሕጋዊ ድዩ?
ምሉእ ደሞዝይ እንተ ዘይተኸፈለ እንታይ ክገብር ኣለኒ?

ገጽ 10፥

ዓመታዊ ዕረፍቲ

ምስ ኣስራሕዩይ ብምስምማዕ ዝግብኣኒ ዓመታዊ ዕረፍቲ ክገድፎ ይኽእል ዶ?
ኣስራሕዩይ ኣብ ግዜ ብዓላት ንኸሰርሕ ይግድደኒ ዶ?

ገጽ 11፥

ውዕል ናይ ስራሕ ኮንትራት ምንዋሕን ምስንባትን

ውዕል ናይ ስራሕ ኮንትራት ምንዋሕ እንታይ ማለት እዩ?
ውዕል ካብ ስራሕ ኮንትራት ምስንባት እንታይ ማለት እዩ?

ገጽ 14፥

ምስጓግ

ካብ ስራሕ ምስገስገግ እንታይ ክገብር እኽእል?
ብዛዕባ ካብ ስራሕ ምብራሪይ እንታይ ክማጎት እኽእል?

ገጽ 16፥

ስራሕ ምቕያር

ገጽ 17፥

ክልተ ስራሕ ክህልወኒ ይኽእል ዶ?

ገጽ 18፥

ዘይሕጋዊ ስራሕ

ገጽ 20፥

ምዝመዛ፥ምስርጣይ፥ኣድልዎ

ናይ ስራሕ ምዝመዛ እንታይ እዩ?
ብኸመይ መገዲ እየ እነ ግዳይ ምዝመዛ ክኸውን ዝኽእል?
ኣብ ቦታ ስራሕ ምስርጣይ/ምጉጣጥ ከመይ ዝበለ እዩ?
ኣድልዎ ኣብ ናይ ስራሕ ቦታ

ገጽ 24፥

ብዘለኒ ናይ መንበሪ ፍቓድ እንታይ ዓይነት ስራሕ ክትሰርሕ እኽእል?

እዚ ሓበሬታ ሓጋዚ ክኸውን ዝኽእል ንሰኻ/ኺ እንተድኣ፥

- ወጻእተኛ ዜጋ ወይ ናይ ወጻእተኛ ዜግነት ዘይብልካ ናይ መንበሪ ፍቓድ ዝሓዘካ ምስ እትኸውን;
- ሓታቲ ዑቕባ፡ ስደተኛ ወይ ተመዛባሊ (ናብ ዓ.ዱ ክምለስ ናይ ህይወት ስግኣት ዘለዎ);
- ንዝተወሰነ እዋን ኣብ ሃገር ናይ ምጽናሕ ፍቓድ ዝተዋህቦ ሰብ ምስ እትኸውን;

እሞ ኣብ ስራሕ እንተድኣ ሃሊኻ ወይ ስራሕ ኣብ ምድላይ እንተለኻ፡፡

እዚ ዝስዕብ ኣገዳሲ ሓበሬታ ቅድሚ ናይ ስራሕ ኮንትራት ቅጥዒ ምምላእካ ወላ ውን ከም ስራሕተኛ ኮንካ ምስ ተቐጻርካ ናይግድን ክትፈልጦ/ጥዮ ዘለካ እዩ፡፡

ምሉእ ሓበሬታን ኣፍልጦን ክህልወካ፡ ብኡ መጠን ኣ መንጎኻን ኣስራሕኻን ጽቡቕን ውሑስን ናይ ኣስራሕን ስራሕተኛን ክህሉ፡ ከም ስራሕተኛ መሰሊይ ተጋሂሱ እትብለሉ ኮነት ምስ ዝፍጠር ክኣ ንመን ከም እትውከስ ሓበሬታ ንኸህልወካ እሕግዝ፡፡

እዚ ብሮፕር እዚ ከም መተካእታ ናይ ሓደ ኣብ ሕጊ ተሞርኩሱ ብኸኢላ ኣማኻሪ ዝወሃብ ሓገዝ፡ ብጠበቓ ወይ በዓል መዚ ጌርካ ክውሰድ ኢክእልን፡፡ እንታይ ድኣ መሰረታዊ ዝኾነ መረዳእታ ስራሕተኛ ኮንካ ዘለውኻ መሰላትን ኣብ ቦታ ስራሕካ ጸገማት ምስ ዘጋጥመካ ክትወስዶም ዘለካ ስጉምትታን ምፍላጥ ሓጋዚ እዩ፡፡

ኣብ ናሚያ ናይ ምስራሕ ኩነታት ብመሰረት/ዓይነት ዘለካ ናይ መንበሪ ፍቓድ ዝተመርኮሰ እዩ።

ንዝያዳ ሓበሬታን ኣብ ናሚያ ንዘለካ/ኪ ናይ ስራሕ መሰል ብመሰረት ዘለካ ናይ መንበሪ ፍቓድ ብምንጽጻር ኣብ ታሕቲ ኣብ ሰደቓ ብዝርዝር ሰፊሩ ስለ ዘሎ ምውካስ ይከኣል።

ኣብ ናሚያ ናይ ምስራሕ መሰል ዘለዎ ከመይ ዝበለ እዩ?

ኣብ ናሚያ፡ ወጻእተኛ ዜጋ ወይ ናይ ወጻእተኛ ዜግነት ዘይብሉ ናይ መንበሪ ፍቓድ ዘለዎ ምስ ዝኸውን፡ ሓታቲ ዑቕባ፡ ስደተኛ ወይ ተመዛባሊ (ናብ ዓዳ ክምለስ ናይ ህይወት ስግኣት ዘለዎ)፡ ንዝተወሰነ እዋን ኣብ ሃገር ናይ ምጽናሕ ፍቓድ ዝተዋህቦ ሰብ ምስ እትኸውን ኣብ ትሕቲ ዝተወሰነ ኩነት ንኸሰርሑ ይፍቀድም።

ኣብ ሓዲ ካብዘም ልዕል ኢሎም ተገሊጾም ዘለው ኩነት ህላው ወይ ደረጃ (ናይ ወጻእ ዜጋ ወይ ናይ ወጻእተኛ ዜግነት ዘይብሉ ናይ መንበሪ ፍቓድ ዘለዎ ወዘተ ምስ ዝኸውን) ናይ ምስራሕ ፍቓድ ኮነ ተፈጻምነት ብመንገዲ ዝተፈላለዩ ሰብ መዚ ዝካየድ እኳ እንተኾነ፡ መብዛሕትኡ እዋን ግን በዘም ዝሰዕቡ ኣካላት እዩ ዝውሰን ንሳቶም ክኣ [General inspectorate for immigration \(GII\)](#)ን [Territorial labour inspectirate \(TLI\)](#)ን እዮም።

ሓዲ ሓዲ ወጻእተኛታት ልክዕ ከም ናሚያውያን ዜጋታት ሓዲ ዓይነት ናይ ስራሕ ኩነት ወይ ዕድላት ክረኽቡ ይኸእሉ፡ ብካልእ መንጽር ንካልኣት ወጻእተኛታት ክረኽቡዎ ዝኸእሉ ናይ ስራሕ ዕድላት ኣብ ዕላማ ወይ ምኽንያት ህላወን መሰልን ናይ ምንባር ፍቓድ ዝምርኮስ እዩ። ኣስራሒ ውን ናይ ምስራሕ ፍቓድ ካብ [GII](#) ወይ [TLI](#) ከም ዝተዋህቦ ዝሕብር ሰነድ ከም ዘለዎ ኣረጋጊጹ ስራሕ ክቐጽር ኣለዎ። በዚ መሰረት ኣስራሒ ብኸምቲ ሕጊ ዝጠልቦን ዝሳነን ሰነድ ሰራሕተኝኡ ክሕዝን ከመልእን ኣለዎ።

ሓዲ ስራሕ ዝደሊ እንታይ እዩ ክገብር ዘለዎ?

እንተድኣ ስራሕ ኣብ ምድላይ ኣለኻ/ኺ፡ ኣው ዝተፈላለዩ ብኣንጻይን-ኢንተርነት ዝተለጠፉ ናፍ ስራሕ ዕድላት ወይ ናይ ስራሕ ኣቕርቦት ዝህቡ መርበብ ሓበሬታ ምውካስ/ምፍታሽ እክኣል (ንኣብነት፡ Best jobs, e-jobs, hipo) ወይ ናብ ናይ ስራሕ ኣጀንሲያ (ኣብ ናሚያ [Agentia pentru ocuparea fortei de munca](#)) ስራሕ ኣብ ምንዳይ ሓገዝ ምርካብ እክኣል። እዚ ትካል እዚ ኣብ ውሽጢ ናሚያ ዘለው ኩሎም ናይ ስራሕ ዕድላት ሓበሬታ ብምእካብ ንደለይቲ ኣቕርብ።

ኖርማሊ ዝርዝር ተመኩሮ ስራሕካ ዝሓዘ ሰነድ - CV (1 ወይ 2 ገጽ ብሓጺርን ገላጽን መንገዲ ዝተዳለወ ንናይ ስራሕካ ዘለካ ሞያዊ ስልጠና፡ ትምህርቲ፡ ተመኩሮ ወዘተ ዝገልጽ) ኣብ ገለ እዋን

ውንናይ ዓላማ ደብዳቤ (ሓዲ ገጽ ኣቢሉ ዝኸውን ንምንታይ ነቲ ስራሕ ደሊኻዮ ወይ መሪጽካዮ፡ ዘለካ ሞያዊ ስልጠናን ተመኩሮን፡ ንኣስራሒኻ ዘዕግብ ብቐጻት ከም ዘለካ ዝገልጽ ይኸውን)።

ኣብዚ ክስትውዓለሉ ዘለዎ ነገር፡ እዞም ልዕል ኢልና ዝገለጽናዮም ሰነዳት ብቐንቋ ናሚያ ክቐርቡ ተመራጺ እኸውን (ዋላን ብእትዛረቦ ቐንቋ ከተቐርቦ ትኸእል እንተኾንካ)።

ብተወሳኺ ቐንቋ ናሚያ ዘለካ ምልክትን ሞያዊ ብቐጻትን ዓቢ ረጅሒ ተራ ኣለዎ።

መዘኸኸሪ!

እንተድኣ ንዘለካ ዝርዝር ተመኩሮ ስራሕ ሰነድ-CV ወይ ናይ ዓላማ ደብዳቤ ብገዛእ ርእሰኻ ክትጽሕፎ ዘይትኸእል እንተድኣ ኮይንካ፡ ንዘይመንግስታውያን ገበርቲ ሰናይ ወይ ዓርከኻ ብቐንቋ ናሚያ ክዳለወልካ ሓገዝ ምሕታት ይከኣል።

ቅድሚያ ስራ ስምምነት ምጅማሪይ ክፈልጦ ዘለኒ ነገር እንታይ እዩ?

እንተድኣ ዘዕግባካ ናይ ስራ ስምምነት ስርዓት ርኪብካ እሞ ድማ ምስ ኣስራሒኻ/ኺ ርክብ ኣብ ምግባር ተበጊሑ፡ ብመጀመርያ ኣገደስቲ ብንጹርን ብደቂቕን ክበርሁ ፈላጊ ኮይኖም ክትኣቱ ዘለዎም ነጥብታት እዞም ዝስዕቡ እዮም፡

- ኣብ ቦታ ስራ ስርዓት ብኣድማዕነት ክትግምገም ዘለካ እንታይ እዮም፤ ኣብ ከመይ ዝበለ ናይ ስራ ኩነታት ብንጹር ምፍላጥ
- ኣይራሻ እትሰርሓሉ ቦታ ብትክክል ምፍላጥ
- እትረኽቦ መጠን ክፍሊት
- ናይ ስራ ስዓታትን ምድብ ግዜ ስራ ስራን
- ብሕጊ ዝፍቀደልካ ናይ ስራ ስራ ዕረፍቲ

እዚ ማለት ኣስራሒ ነዞም ልዕል ኢሎም ተገሊጾም ዘለው ኣብ ዘውጽኦ ናይ ሓበሬታ ጽሑፍ (መወዓው-ዲ/ናይ ስራ ጸውዒት) ወይ ምስ ስራ ስራተኛ ኣብ ዝተገበረ ምርድዳኣት ብንጹር እንተድኣ ዘይተገልጹ፡ ንናይ ገዛእ ርእሰኻ ጥቕሚ ስለ ዝኾነ ሕቶ ብምቕራብ ግቡእ መረዳእታን መልሰን ምሓዝ ኣገዳሲ እኹዎን።

ኣስራሒ እንታይ ክብላኒ እዩ ኢልካ ሕርኽርኽ ዝብለካ ወይ ዘይነጻጸልካ ነገር ምስ ዝህሉ ካብ ምሕታትን ትክክለኛ ዝኾነ መልሲ ካብ ምርካብ ክትስከፍ ዮብልካን። ምክንያቱ ንሱ ንኸምኡ ዝበለ መብርሂታት ክህብ ስርሑ ስለዝኾነ፡ ንስኻ/ኺ ክኣ ኣቲ ዘገድሰካን እኹልን ንጹርን መረዳእታ ብምሓዝ ዘየጣዕሰ ውሳኔ ክትውሰን ትክእል።

ውልቃዊ ናይ ስራ ስምምነት/ኮንትራት - **Individual employment contract**. (ብኣስጽጐት ቃል IEC) ውጽኢት ክልትኣዊ ምርድዳኣ ወይ ውዕዕል እዩ። እዚ ማለት ክኣ ገለ ነቲ ብኣስራሒ ዝወጽእ ናይ ስራ ቅጥዕታት ምስ ገለ ነጥብታት ደስ ዘይብለካ/ኪ ነገር ምስ ዝህሉ ሕቶታት ብምቕራብ ምትዕርራያት ዝከኣል እንተኾይኑ ምሕታት መሰል ኣለካ። እዚ ክበሃል ከሎ ግን ኣስራሒ ኣብ ናይ ስርሑ ቅጥዒ ምትዕርራይ ክገብር ግዴታ ዮብሉን/ኣይኮነን። እንታይ ድኣ ኣእማኒ ዝኾነ ሓሳብ/ርእይቶ እንተድኣ ኣቕራብካ ዝበለጸ ርድኢትን ናይ ስራ ስራካ/ኪ ሃዋሁ ክፍጠር ይክእል።

ንኡብነት - ካብቲ እብ ሓበሬታ ወይ ዝተነግረካ መጠን ወሰኽ/ልዑል ደምዝ ምሕታት፡ ንውሕ ዝበለ ናይ ዕረፍቲ ፍቓድ (ኣብ ዓመት ካብ 20 መዓልታት ንላዕሊ)፡ ተቐያይሪ ናይ ስራ ስዓታት/ሸፍትታት፡ ምቹእ ዝኾነ ናይ ስራ ቦታ ወዘተ።

ውልቃዊ ናይ ኮንትራት ናይ ስራ እንታይ እዩ፡መሰሊይን ግዴታይን ከ እንታይ እዩ።

ውልቃዊ ናይ ስራ ስምምነት/ኮንትራት እንታይ እዩ?

እንተድኣ ምስ ኣስራሒኻ/ኺ ኣብ ስምምነት በጺሕኩም፡ ክልጅኹም ኣብቲ ናይ ስምምነት “ሰብ ጉዳይ - parties” ኮይኑኩም ኣለኹም ማለት እዩ።

ኣቲ ናይ ስምምነት/ውዕል ሰነድ ነዞም ዝስዕቡ ብግቡእ ዘማልእ ክኸውን ኣለዎ። ቦታ ስራ፡ ደምዝን ካልኦት እትረኽቦም ሓለፋታት ወይ ዓሰቢ ስራ (ከም መጠን ክፍሊት/መሃያ፡ ሰዓታት ስራ፡ ብሕጊ ዝፍቀደልካ ዓመታውን ናይ በዓላት ዕረፍትን ካልኦትን)።

ኣብ ሕጊ ናማንያ ፡ ኣስራሒ ንሰነድ ውዕል ስምምነት ስራ ብመልክዕ ጽሑፍ ብቋንቋ ናማንያ ኣብ ክልተ ቅዳሕ ምስ ክልቲኦም ኣካላት ክትሓዝ ይእዝዝ።

ስለዚ ቅድሚ ነቲ ሰነድ ኮንትራት ምፍራምካ ብግቡእ ኣንብቦ። እንተድኣ ቋንቋ ናማንያ ብግቡእ

ዘይትመልኽ ኮንካ ናብቲ ንስኻ እትመልኮ ቋንቋ ዝትርጎሙሉ መንገዲ ከተናድን ብግቡእ ተረዲእካ ውዕልካ ክትፍጽም ኣለካ/ኪ።

ተወሳኺ ውዕል ስምምነት ስራ ብቐዕ ክኸውን ዝክእል ነዚ ዝስዕብ ዘድሊ ጠለብ ከማርእ ኣለዎ።

- ተፈራሪምት ኢካላት (ንስኻ/ኺን ኣስራሕን)
- ስራ ስራካ ብንጹር እንታይ ምዃኑ ክግለጽ ኣለዎ
- ንውሕት ውዕል ኮንትራት
- መዓልታዊ/ሰሙናዊ ናይ ስራ ግዜኻን ትክክለኛ ናይ ስራ ስራ ቦታ (ንኣብነት ስም ትካልን ዝርከቡ ቦታን)
- ጠቕላላ ኣታዊኻ/ደምዝካን
- ሕጋዊ ዓመታዊ ዕረፍትኻን
- ናይ ፈተነ ግዜ (ማለት ንስኻን ኣስራሒኻን ነቲ ስራ ደሲኻዮ ወይ ብቐዕ ሰብ ምዃንካ እተረጋግጽሉ)
- ናይ ምልክታ ግዜ (ንስኻን ኣስራሒኻን ውዕልኩም ከምዘቋረጸ እትሕብረሉ ግዜ)።

ኣስተውዕል፡

ንስኻን ኣስራሒኻን ውዕል ኮንትራት ስራ ከምዘተፈራሪምኩም ኣብ ውሽጢ 10 መዓልታት ንበዓል መዚ ሓፈሻዊ ተቐጻጻሪ ክፍሊ ኢመግረሽን - General inspectorate for immigration ከተፍልጡ ግዴታ ኣለኩም።

ከም ስራ-ሕተኛ እንታይ መሰልን ግዴታን እዩ ዘለን?

ኩሎም ስራ-ሕተኛታት ዜግነቶም ይኹን ኣብ ሩማንያ ናይ ጻንሑቶም ዓላማ ብዘዩገድስ ሕጊ ዝሃበም ምሉእ መሰል ኣለዎም። ሓፈሻዊ መሰል ስራሕ ኣብ ሕጊ ዕዮ ተዘርዘሩ ኣሎ (እዚ ሕጊ እዚ ንመሰልን ግዴታን ስራ-ሕተኛታትን ኣስራሕትን ብግቡእ ገሊጽዎ እርከብ) ኣብ ዓንቀጽ ናይቲ ዝተመልአ ናይ ስራሕ ኮንትራት ዝተመርኮሰ ሓበሬታ ናይ ኩሉ መሰላት ኣስፈርዎ እርከብ።

ግዴታኻ/ኺ

- ስራሕኻ ብጽፋኡን ብዘይተገላባዘን ክትሰርሕ ይግብኣኻ (ብመሰረት ውዕል ኮንትራት ስራሕኻ ዝእዝዞ ኣስራሕኻ ዘውጽእኻ ናይ ስራሕ ቅጥዕታት ተማእዚዝኻ ክትሰርሕ ኣለኻ/ኪ

- ቅጥዒ ስራሕኻ ብዝእዝዞ ናይ ጠባይ ወይ ድስጥሊናዊ ስነ ስርዓት ተማእዚዝኻ ክትሰርሕ ይግብኣኻ/ኪ (መሳርሰትኻ ከይተሸግር ወይ ናይ ስራሕ ግዜኻ ከተኹብር)

- ሕጊ ዕዮ ብዝእዝዞ ንውሕስነት ስራሕኻን ጥዕናን ዝምልከቱ ሕጋዊት ይኹኑ ቅጥዕታት ምኽባር

- ስራሕኻ ምስጢራውነት ዝጠልብ ምስዝኸውን (ኣካል ናይ ስራሕ ውዕል እንተኾይኑ) ብኡ ክትምእዝዝ/ኪ።

መሰልኻ/ኪ (ንኡብነት)

- እንተወሓደ ኣብ ወርሒ ደሞዝካ ክወሃበኻ ኣለዎ

- ናይ ትርፌ ሰዓት ዝሰራሕኻዮ ክኸፈለኻ ኣለዎ

- 2 መዓልቲ ኣብ ሰሙን ዕረፍቲ (ቀዳምን ሰንበትን): መዓልታዊ ናይ ምሳሕ ግዜ ዕረፍቲ

- እቲ ብሕጊ ዝፍቀደኻ ናይ ዓመታዊ ዕረፍቲ ክኸፈለኻ ኣለዎ (እንተወሓደ 20 መዓልታት)

- ውሕስነትን ምቹእ ናይ ስራሕ ቦታን ክህልወኻ ኣለዎ (ንኡብነት ኣብ ናይ ህንጻ ስራሕ ምስዝኸውን: ዝኾነ ጉድኣት ከይወርደኻ መከላኸሊ ዝኸውን ቀረባትን ስልጠናን ክወሃበኻ ኣለዎ)

- Sከም ኩሎም መሳርሕትኻ ሓደ ዓይነት ኣተሓሕዛን ክብርን ክወሃበኻ ኣለዎ (ሃይማኖትን: ዓሌትን ብዘዩገድስ።

ደሞዝ

ደሞዝ ክቐረጸኒ ሕጋዊ ድዩ?

ምቕራጽ ደሞዝ ክግበር ዝኸእል ብመሰረት እትኣትዎም ውልቃዊ ውዕል/ኮንትራት እዩ ዝምርኮስ። ብዘይናትካ/ኪ ኣፍልጦ ወይ ስምምዕ ክትግበር ዝኸእል ናፍ ደሞዝ ምቕራጽ ወይ ምቕይያራት ክትግበር ኣይከኣልን ሕጋዊ ግዴታ ውን ኣይኮነን።

እንተድኣ ምሉእ ደሞዝ ዘይተኸፈለ እንታይ ክገብር ኣለን ?

እንተድኣ ንምቕራጽ ደሞዝ ፈቲኻ ተሰማሚዕኻ ኣብ ውዕልኻ/ኪ ክትፍርመሉ ኣለኻ። እንተዘይኮይኑ ብሕጊ ተግባራዊ ዝኸውን ምቕራጽ ኣይህሉን።

ናይ ስራሕተኛታት ማሕበር ቅጥዒ ኣብ መወዳእታ ናይዚ ጽሑፍ ተወከስ

ዓመታዊ ዕረፍቲ

ምስ ኣስራሕይይ ብምስምማዕ ንዝግብኣኒ ዓመታዊ ዕረፍቲ ክገድፎ ሕጋዊ ድዩ?

እቲ ብሕጊ ዝግበኣካ ዓመታዊ ዕረፍቲ ክትገድፎ ብሕጊ ኣይፍቀድን። እንታይ ድኣ ምስ ኣስራሕዥ ብምርድዳእ ኣብ ዝቐጽል 18 ኣዋርሕ ናይ ስራሕ ካላንደር ብድምር ክትወስዶ ይክኣል።

እንተድኣ ዓመታዊ ዕረፍትኻ ከይወሰድካዮ ናይ ስራሕ ኮንትራትካ ምስዘብቅዕ፡ ብመሰረት ኣብ ናይ ኮንትራት ዘሎ ውዕል ብመልክዕ ክፍሊት ከም መከሓሳሲ ናይ ዕረፍትኻ ክኸፈለካ ይግበኣካ/ኪ።

ኣብ ናይ በዓላት ዕረፍቲ ከለኹ ኣስራሕይይ ንስራሕ እቶ ክብለኒ እኽእልዶ?

እወ ክብለካ ይኽእል እዩ። እዚ ዝኾነሉ፡ እንተድኣ ኣብ ስራሕ ብህጹጽ ንኣድላይነትካ ዘድሊ ኩነት ምስዝፍጠር። እዚ ክኸውን ከሎ ግና፡ኣስራሕኻ ንናትካን ናይ ስድራኻን ብምኽንያት ናይቲ ናብ ስራሕ ክትኣቱ ዝተኣዘዝካዮ ዝተሓሓዘ ዝወረደ ዘዩድሊ ዝነበረ ወጻኢታት ወይ ክሳራታት ንኹሉ ክሸፍኖ ግዴታ ኣለዎ።

ውዕል ናይ ስራሕ ኮንትራት ምንዋሕን ምስንባትን

ንግዚኡ ውዕል ናይ ስራሕ ኮንትራት ደው ምባል እንታይ ማለት እዩ?

ወላ ናይ ስራሕካ ውዕል ናይ ስራሕካ ካብ ስምምዕ ኮንትራት ወጻኢ ንግዚኡ ደው ኢሉ ከሎ፡ ግን ውዕል ኮንትራትካ/ኪ ንጡፍ እዩ። ዋላ ውን ብስራሕ ንስራሕ ኣይትውፈር ወይ ውን ደምዝካ ብስራሕ ኣይክፈልካ።

ብሕጊ ውዕል ናይ ስራሕ ኮንትራት ካብቲ እቶም ክልተ ኣካላት ዝተሰማምዕሉ ወጻኢ ዝፈርስ፡ ብኸልቲኦም ተፈራረምቲ ኣካላት ካብ ዓቕሞም ንላዕሊ ዝኾነ ውዕል ከፍርስ ዝኽእል ኩነት ምስዝፍጠር ጥራይ እዩ ዝፈርስ።

ንኣብነት፡ ኣብ እዋን ውሽጥ (ከምዚ ናይ ኮረና ምኽንያት)፡ ኣብ ግዜ ጥንስን ሕርስን፡ ዓመታዊ ዕረፍቲ፡ ብምኽንያት ሕማም ንግዚኡ ክትሰርሕ ዘይምኽኣል ወዘተ።

ኩልፈት ውዕል ናይ ስራሕ ኮንትራት እንታይ እዩ?

ምቁራጽ ውዕል ናይ ስራሕ ኮንትራት ማለት ናይ ስራሕ ርክብ ሰራሕተኛን ኣስራሕን ምስዘብቅዕ እዩ።

ኩልፈት/ምቁራጽ ናይ ስራሕ ውዕል በዘም ዝሰቡ ምኽንያታት ክኸሰት ይኽእል።

- ብኣስራሒ ዘይምቹእ ኩነታት ምስዝፍጠር እሞ ኣስራሒ ምሳኻ/ኺ ክሰርሕ ድልዩት ዘይብሉ ኮይኑ ምስዝርከብ። እዚ ኮይኑ ከብቅዕ ግን ኣስራሒ ክኸተሎ ዘለዎ ናይ ምብቃዕ ውዕል ኮንትራት ክትግብር ግዴታ ኣለዎ። እምበር ጽባሕ ስራሕ ከይትኣቱ ኢልካ ዝኸውን ነገር ኣይኮነን።

- ብገዛእ ፍቓድካ ምሕዳግ ወይ ምስንባት፣ ሰራሕተኛ ኣብ ዝሰርሓሉ ዝነበረ ክቕጽል ምስዘይደለ፣ ብመሰረት ኣብቲ ናይ ምልክታ ግዜ ዘሎ ውዕል ስምምዕ ንኣስራሒ ምስኡ ብሰራሕ ክትቅጽል ከምዘይትደል ክትሕብር ኣለካ/ኪ።

- ብናይ ሓባር ስምምዕ (ኣስራሕን ሰራሕተኛን) ንውዕል ኮንትራት ስራሕ ምቁራጽ።

እንተድኣ ስራሕ ከተቋርጽ ወሲንካ ንኣስራሒኻ/ኺ ናይ ስንብታ ደብዳቤ ሂብካ ንሱ ድማ ብመሰረት ኣብ ውዕልኩም ዘሎ ስምምዕት ነት ውዕል ደው ከብሎ ምግባር።

ዋላኳ ኣስራሒኻ ካብ ስራሕ ክሰጎካ እንተመደበ ንሰኻ/ኺ ግን ኣብቲ ስራሕ ክትጸንሕ እንተደለኻ/ኺ (ክሳብ ውዕል ዘይወደቐ) ንናይ ስንብታ ፎርም ይኹን ንናይ ምቁራጽ ስራሕ ዝምልከት ፎርም ካብ ምፍራም ተጠንቀቑ። ማለት ስጋብ እቲ ሕጋዊ ናይ ኸልቴኹም ዝተፈራረምኩምሎ ሕጋዊ ኮንትራት ዘብቅዕ።

ኣስተውዕል፦

እንተድኣ ባዕልኻ/ኺ ናይ ስራሕ ስንብታ ወይ ምቁራጽ ኮንትራት ካብ ናይ ክልቴኹም ወጻኢ ምስዝኸውን (ብወገንካ/ኪ ምስ ዝጥለብ) ናይ ስራሕ ክረክብ ዘይክኣል ሰራሕተኛ ሓለፋታት ኣይግብኣካን እዩ። ናይ ሸቕለት ኣልቦነት ሓገዝ - ንስራሕ ክረክብ ዘይክኣል ሰራሕተኛ ብመንግስቲ ንሕጋዊያን ሰራሕተኛታት ዝግበር ሓገዝ ኮይኑ፣ እንተወሓደ ን 12 ኣዋርሕ ዝጸንሕ እዩ። ንዝያዳ ሓበሬታ ኣብ መርበብ Agentiei Pentru Ocuparea Fortei de munca/National Agency for Employment ምውካስ ይክኣል።

ካብ ስራሕ ምስዓግ

ካብ ስራሕ ምስዓግ እንታይ ክገብር እኽእል?

ብዝተፈለገዎ ምኽንያታት ኣስራሒ ካብ ስራሕ ክሰገኑ እኽእል እዩ። ንኣብነት፦

- ምስ ኣብ ስራሕ ዘለው ናይ ስራሕ ሕጋዊ ግዴታትን ተቐይሮ ክትፍጽም ምስዘይትኽእል
- ከምቲ ትጽቢት ዝተገብረልካ/ዝድለ ናይ ስራሕ ብቐዓት ዘይብልካ ኮይንካ ምስ ትጽንሕ
- እትሰርሓሉ ትካል ብፋይናንስያዊ ዓቕሚ ምስ ዝወድቕ እም ስራሕተኛታት ከጉድል ምስዝቐሰብ።

ኣስራሒኻ/ኺ ካብ ስራሕ ክሰገኑ ምስ ዝውስን፡ ብመሰረት ኣብ ስምምዕኩም ዘሎ ናይ ምልክት ግዜ እንተወሓደ 20 ናይ ስራሕ መዓልታት ምልክታ ክህበካ ኣለዎ።

እንተድኣ ኣብ ከምዚ ኩነታት ወዲቐካ ኣለኻ፡ ናይ ስንብታ ደብዳቤ ክወሃበካ ኣለዎ (ብምንታይ ምኽንያት ካብ ስራሕ ትሰገኑ ከም ዘለኻ ዝገልጽ) እንኮላይ ንጡፍ ስራሕካ ደው ዝበልካሉ ዕለትን ካብ ቤት ፍርድ ገደብ ግዜ ናይ ውሳኔ ዝተዋህበሉ ክወሃበካ ኣለዎ።

În această situație, dacă ai concediu de odihnă neefectuat, angajatorul este obligat să îți plătească suma corespunzătoare perioadei respective.

ብተወሳኺ ኣብ ውስጥ 10 መዓልታት ካብቲ ስራሕካ ደው ዝበለሉ ዕለት፡ ኣስራሒ ንኣፈሻዊ ተቐጻጻሪ ክፍል ኢመግረሽን General Inspectorate for Immigration ውዕልኩም ደው ከምዝበለ ክሕብር ግዴታ ኣለዎ።

ብዛዕባ ካብ ስራሕ ምብራሪይ እንታይ ክማጎት እኽእል?

ኣብነት ዘይሕጋዊ ምስዓግ ካብ ስራሕ

ሓዲ ኣጸቢቐኻ ክትፈልጦ ዘለካ ሓቂ እንተሃልዩ፡ ኣስራሒኻ ብዘይዝኾነ ይኹን ጭቡጥ/ወድዓዊ መመኽንይታ ወይ መረዳእታ ካብ ስራሕ ክሰገኑ ኣይክእልን። ክሰገኑ እንተኾይኑ ውን ብኣገባብ ዝተኸተለ መንገዲ ክትግበሩ ዘለዎም ናይ ስራሕ መሰገኑ መሰርሓት ክኸተል ግዴትኡ እዩ። ከም ኣብነት፡ ሞያዊ ግዴታኻ ኣይገበርካን/ክትግብር ኣይክእልካን ዝብል ብጽሑፍ ኣሰንዩ ክህበካ ኣለዎ። ቀጺሉ ውን ስለምንታይ ኣብ ከምኡ ዝበለ ኩነታት ወዲቐኻ መብርሂ ክትህበሉ ክሓተካ ይግብኡ።

ብሰንኪ እዞም ዝሰዕቡ ነጥብታት ኣስራሒኻ ካብ ስራሕ ክባርረካ መሰል ዮበሉን፦

- ናይ ስራሕ ኮንትራትካ/ኪ ብምኽንያት ውሽባ (quarantine) ንግዚኡ ደው ኢሉ እንከሎ
- ኣብ ሕጋዊ ናይ ዓመታዊ ዕረፍቲ ኣብ ዘለኻሉ/ልሉ
- ኣብ እውን ናይ ጥንስን ሕርስ ግዜ
- ኣብ እዋን ሃንደቢታዊ መጥቓዕቲ/ሓደጋ
- ብሕክምናዊ መርትዖ ዝተረጋገጸ ኣብ እውን ከቢድ ናይ ጥዕና ጸገም

ዝተፈለገዎ ኩነታት ንምስዓግ ካብ ስራሕ ዘይሕጋዊ ክገብርዎ እኽእሉ እዮም። ስለዚ እንተድኣ መሰለይ ተጋሂሶ ኢልካ ትኣምን ኮንካ፡ ናብ መርበብ ሓበሬታ Territorial Labour Inspectorate/ inspectoratului Teritorial pentru monca ብምውካስ ንዘጋጠመካ ጸገም ኣብ ምፍትሒ ሓገዝ ክትሓትት ወይ ውን ጉዳይካ ናብ ሕጋዊ ቤት ፍርዲ ክተብጽሖ ትኽእል። እንተድኣ ቤት ፍርድ ንዓኻ ብምድጋፍ ፍርድ ሂቡ፡ ካብ ዝተሰገግካሉ ዕለት ስጋብ ኢታ ዝረታዕካላ ዕለት ዘሎ ግዜ ከም ኣብ ስራሕ ከም ዝነበርካ ተሓሲቡ ደምዝካ እወሃበካ። ካልእ ውን ምስ ካብ ስራሕካ ምስዓግ ተኣሳሲሩ ዝወረደካ ክሳራታትን ሓለፋታትን ክወሃበካ እኽእል።

መዘኸኻሪ!

እንተድኣ ካብ ስራሕ ተባርርካ፡ እቲ ካብ መንግስቲ ክትረኽቦ ዝግብእካ ናይ ስራሕ ዘይረኽቡ ስራሕተኛታት ዝወሃብ ሓገዝ ክወሃበካ ክተመልከት ኣለካ። ምልክታኻ ናብ ናይ ውሽጢ ዓዲ ኤጀንሲ ስራሕ Local Agency for Employment ዝርከብ ኮይኑ ኣብ ውስጥ 2 ዓመት እንተወሓደ 12 ኣዋርሕ ዝሰራሕካ ክትከውን ኣለካ/ኪ።

ስራሕ ክቕይር እኽእል'ዶ?

እወ ክትቅይር ትኽእል እኻ። ከም ናትካ ምርጫ፡ ኣብ ትሕቲ ህሉው ኣስራሒኻ ኮይኑ ካብ ትሰርሖ ዝተፈለየ ዓይነት ስራሕ ወይ ውን ናብ ካልእ ኣስራሒ ክትቅይር ትኽእል። እዚ ማለት ግን ስጋብ ናይ ፍጥንያ ብቑዕ/ዘይወደቕ መንበሪ ፍቓድ ዘለካ ስራሕ ናይ ምቕያር መሰልካ ሕሉው እዩ።

እንተድኣ እቲ ዘለካ ናይ መንበሪ ፍቓድ ንስራሕ ተባሂሉ ዝተሞህብካ ኮይኑ፡ ካብ ዝነበረካ ስራሕ ውዕልካ ዘብቅዓሉ ኣብ ውሽጢ 90 መዓልታት ክትቅይር ትኽእል። ነቲ ሓድሽ ኣስራሒኻ ስራሕ ንክቆጽረካ ናይ ግድን ካብ GII ፍቓድ ክወሃቦ ኣለዎ።

ምስቲ ዘለካ ናይ መንበሪ ፍቓድ፡ ሓድሽ ኣስራሒኻ ናይ GII ፍቓድ ክወሃቦ የድልዮ ድዩ ኣየድልዮን ካብዚ ኣብ ታሕቲ ናይዚ ብሮፕር ተዘርዚሩ ዘሎ ነጥብታት ምፍላጥ ይክኣል - ማለት ቅድሚ ውዕል ኮንትራት ምፍራምካ ኣድላዩ ዝኾነ ሓበሬታ ምርግጋጽን ይግባእ።

(C) UNHCR/Mark Henley
A refugee from Eritrea, under training on a pre-apprenticeship course.

ክልተ ስራሕ ክህልወን እኽእልዶ?

ከም ፍጥንያውያን ዜጋታት እንተድኣ ሓደ ዓይነት መሰል ስራሕ ኣለካ ኮይኑ፡ ኣብ ሓደ እውን ዝተፈለለዩ ናይ ስራሕ ኮንትራት ክህልወካ ይኽእል። ግን ምስ ሓደ ኣስራሒ ልዕሊ 48 ሰዓታት ኣብ ሰሙን ክትሰርሕ ኣይፍቀድን። እንተድኣ ምስ ዝተፈለለዩ ኣስራሕቲ ትሰርሕ ኮንካ፡ ኣብ ሰሙን ካብ 60 ሰዓታት ንላዕሊ ክትሰርሕ ኣይፍቀድን።

እንተድኣ ናይ ተማሃራይ ናይ መንበሪ ፍቓድ ዘለካ ኮንካ፡ ፍርቂ ስራሕ (part-time job) ጥራሕ ክትሰርሕ ይፍቀደካ። ብዘለካ መንበሪ ፍቓድ እንታይ ዓይነት ፍቓድ ስራሕ ከምዝግበኣካ ካብዚ ኣብ ታሕቲ ናይዚ ብሮፕር ዘሎ ሰንጠረዥ ክፍለጥ ይክኣል።

Verifică în tabelul de la sfârșitul broșurii dacă te poți angaja full-time sau part-time, în funcție de tipul permisului tău de ședere.

ስለምንታይ ኣብ ትሕቲ ውዕል ናይ ስራሕ ኮንትራት ተቐይዶ እስርሕ? ንምንታይ ካብ ውዕል ነጻ ዝዘይከውን?

ዘይሕጋዊ ስራሕ (ብዘይ ኣዋጅ/ብዘይ ሕጋዊ ውዕል ኮንትራት ምስራሕ) ንዓኻን ኣስራሒኻን ቅጽብታዊ ይኹን ኣብ መጻኢ ሕግቕ ዘዩድሊ ኣሉታው ሳዕቤን ክኸትል ይኽእል። ንኣብነት፦

- እቲ ብሕጊ ንሰራሕተኛታት ዝግባእ መሰል ወይ ጥቕሚ ኣይትረክብን። ከም በዓል ናይ ደሞዝ ጥቕሚ፣ ሕጋዊ ዓመታዊ ዕረፍቲ፣ ካብ ስራሕ ብዘይብቐዕ ምኽንያት ከይትስጎግ፣ ኣብ እዋን ስራሕ ዘይብልካ ካብ መንግስቲ ክትረኽቦ ዝግባእካ ሓገዝ ትስእን
- ብኣስራሒኻ ዝኸፈል ናይ ጥዕና ኢንሹራንስ ኣይክፈለልካን
- እብ እዋን ብሰብ መዚ ዝግበር ምቁጽጻር ንስኻን ኣስራሒኻን መቐጻዕቲ ንኺይወርደኩም
- እንተድኣ ነባርንትካ ምስ ናይ ስራሕካ ኮንትራት ዝተኣሳስር ኮይኑ፣ ከተሕድሶ ከጸገመካ ይኽእል
- እንተድኣ ሕጋዊ ናይ ስራሕ ኮንትራት ሃሊካም ነብስኻ ከም ትኽእል ተረጋጊጹ፣ ናይ ነዊሕ እውን መንብሪ ፍቓድ ንኺወሃብካ ይሕግዝ
- ናይ ፍግንያ ዜግነት ክትሓትት እንተደለኻ፣ እንተወሓደ ንልዕሊ 3 ዓመት ሕጋዊ ኣታዊ ከምዘለካ ከተረጋግጽ እለካ።

ኣብ ከምዚ ዝበሉ ጉዳያት እምበኣር ብውዕል ኮንትራት ምስራሕ ዓብ ጥቕሚ ኣለዎ። ብዘይ ሕጋዊ ውዕል ናይ ስራሕ ትሰርሕ እንተኾይካ ግን እንተወሓደ ንምዝመዛ ትቃላዕ። ምኽንያቱ ኣብ ዘይደለኻዮ ዓይነት ስራሕ ክትሰርሕ ትግደድ። ጥራሕ ዘይኮነ፣ እዚ ልዕል ኢሉ ዝተገልጸ ሕጋዊ ሓለፋታት ውን ትስእን።

ምምዝማዝ፡ምግፍዕ፡ኣድልዎ

ናይ ስራሕ ምዝመዛ እንታይ እዩ?

ናይ ስራሕ ምዝመዛ ብኣስራሕቲ ኣብ ልዕሊ ስራሕተኛታት ዝወርድ ግፍዒ ወይ ካብ ስርሖ ካብ ዝግብኡ ንላዕሊ መኸሰብ ክረክብ ምፍታን።

ግዳይ ናይ ስራሕ ምዝመዛ ትኸውን እንተድኣ፦

- ልዕሊ 48 ሰዓታት ኣብ ሰሙን ትሰርሕ ኮንካ/ኪ (እንኮላይ ትርፊ ሰዓታት ስራሕ)
- ኣብ መዓልቲ ድሕሪ 12 ናይ ስራሕ ሰዓታት 24 ናይ ዕረፍቲ ሰዓታት ዘይብልካ እንተኾይኑ
- ትርፊ ሰዓታት ሰሪሕካ ተወሳኺ ክፍሊት ዘይትረክብ እንተኾንካ
- ካብት ዝተሓተ ዝተሓገገ ናይ ደምዝ ክፍሊት/ስኬል ትረክብ ወይ ውን ጠቕሊልካ ዘይትኸፈል እንተሃለኻ

• ኣስራሕቲ እቲ ክትረኽቦ ዝግብኣካ ናይ ዕረፍቲ ግዜ ዘየፍቅደልካ ምስ ዝኸውን

• ዕድሙ ትሕቲ 18 ኮንካ፡ ልዕሊ 30 ሰዓታት ኣብ ሰሙን ትሰርሕ እንተሃለኻ/ኺ።

ኣብነት ኣዝዩ ሓደገኛ/ዘኸፍኣ ምዝመዛ፦

- ኣብ ትሕቲ ምፍርራህን ከቢድ ናይ ስራሕ ጸቕጥ ዘለዎ ምስራሕ
- ምፍርራህን ማህረምትን ዝተሓወሶ ብሓይሊ ምስራሕ
- ናብ ኣመንዝራካት ዝደፋፍእ

ብኸመይ መገዲ እዩ እነ ግዳይ ምዝመዛ ክኸውን ዝኸእል?

- እንተድኣ ንዓማጺ ወይ ጽቑጢ ባህሪ እስራሕቲ እንተሰ ካብ ፍርሂ ዝተበገሰ ወይ ምንጭ ኣታውሃይ ክይስእን ኢልካ ንኹሉ ዝወርደካ በደላት ኣሜን ኢልካ ምስትቕበል
- ብሓይሊ፡ ብምትላል፡ ብምፍርራህ ክትሰርሕ እንተድኣ ተቐቢልካዮ

ኣብ ቦታ ስራሕ ምስርጣይ/ምጉጣጥ ከመይ ዝበለ እዮ?

ኣብ ቦታ ስራሕ ምስርጣይ ዝበሃል ኣስራሕቲ ወይ ምሳርሕትኻ ዘዋርዱኻ፡ ዝሃርሙኻ፡ ዝንጽሉኻ እንትኾይኖም እዩ። እዞም ዝስዕቡ ገለ ካብ ኣብነታት ናይ ኣብ ቦታ ስራሕ ከጋጥሙ ዝኸእሉ ምስርጣይ እዮም፦

ኣብነት፦

- ትብደልን ትሓስርን እንትኾንካ
- ብሃይማኖትካ ወይ ፓለቲካዊ ኢረአኦኖኻ ዘጥቅዑኻ እንተኾይኖም
- ምስ ኣስራሕቲ፡ መሳርሕትኻ፡ ሓለፍትኻ ኣብ ዘይትደልዮ ናይ ጸታዊ ዝምድና ክትጽመድ ምስትደፋፋእ
- ብናይ ቀረባ ዝኾነ ሓላፊኻ ቀጻሊ ዝኾነ ምቁጽጻርን ናይ ተሌፎን ጸውዒትን ዝበዝሓካ እንተሃልዩ
- ዝስመዓካ ክትገልጽ ኮነ ውይ ዝግበረልካ ዘይግቡእ ኣተሓሕዞ ጥርዓን ከተቕርብ ምስዘይትኸእል
- ናይ ሕስረት ንጥፊታት ክትቅበል ትግደድ እንተኾንካ

ኣድልዎ ኣብ ናይ ስራሕ ቦታ

ኣስራሕኻ እንተድኣ ካብ ካልኦት መሳርሕትኻ ዝተፈልየ ኣተሓሕዞ ዝገብረልካ እንተኾይኑ ኣድልዎ ኣብ ቦታ ስራሕ ኣሎ ማለት እዩ።

እዚ ኣድልዎ ብምክንያት ዕድሙ፣ ጾታ፣ ሰነድና፣ ሃይማኖት፣ ጾታው ዝንባላ ክኸውን ይኽእል። ናይ ስራሕ ኣድልዎ ኣብ ናይ ስራሕ ኩነታት ፡ ካብ ዘይምዕሩይ ደሞዝ ስጋብ ምስጓግ ካብ ስራሕ ክኸውን እኽእል።

ንኣብነት፡ ናይ ቦታ ስራሕ ኣድልዎ እሎ ክንብል እንተኾይና ሓደ ሰብ ብኹሉ መምዘኒታት ነቲ ስራሕ ብቐዕ እንዳሃለው፡ ብሃይማኖቱ ጥራይ ናይ ምስራሕ ዕድል ክትከልኦ ወይ ካብ ስራሕ ክትሰጎ ኮለኻ ካልኦ ሓደ ካብ ገዳይም ስራሕተኛታት ስለ ዝጸልኦ፡ ነብሰጸር ስለዝኾነት፡ ካብ ካልኦ ሃገር ስለ ዝኾንካ ናይ ምስራሕ ዕድል ክንፈገካ ከሎ።

ኣስተውዕል!

ካብዚ ኣብ ላዕሊ ዝተገልጸ ኩነታት ወይ ውን ካልኦት ኣብዚ ዘይተጠቐሱ ኩነታት፡ ኣስራሕኻ ንመሰልካ ከም ዝገሃሰ እንተድኣ ኣሚንካ፡ ቅሬታኻ ክትገልጸሉ ይግባእካ እዩ።

እንተድኣ ንኣስራሕኻ ብቐጥታ ብዛዕባ ምግሃስ መሰልካ ክትሕብሮ ዘይከኣልካ፡ ጥርግንካ ናብ ክፍሊ Territorial Labour Inspectorate (ብኣኻ ዝተጻሕፈ ሰነድ እዚ ዝሰዕብ ትሕዝቶ ዝሓዘ ናትካን ናይ ኣስራሕኻ ዝርዝር ሓብሬት፡ ከም ስራሕተኛ ዘለካ ናይ ስራሕ ደረጃ፡ ሓቀኛ ብዛዕባ ጥርግን ትህበሉ ዘለኻ ኩነታት) ምልክታ ከተእቱ ትኽእል። ከመይ ጌርካ ጥርግንካ ትጽሕፍ ኣብ ምወዳእታ ናይዚ ብሮፕር (Notification) ዝብል ክትምልከት ትኽእል። ሓንሰብ ጥርግንካ ናብ Territorial Labour Inspectorate ምስ በጽሕ፡ ኣብ ቦታ ስራሕካ ብምምጻእ ንዘሎ ኩነታት ብምርግጋጽ ኣድላዩ ስጉምቲ ንኸወስዱ እትግዝ። ኣብዚ ጥራይ ዝተርፍ ዘይኮነ ስጋብ ቤት ፍርዲ ብምኻድ ናይ ዝተጋህሰ መሰልካ ክትረከብ ትኽእል።

ብዘለኒ ናይ መንበሪ ፍቓድ እንታይ ዓይነት ስራሕ ክትሰርሕ እኽእል? ኣብ ከመይ ዝበለኩነታት'ኪ ይፍቀደኒ?

ናይ መንበሪ ፍቓድ	ንውሓት መሰል መንበሪ ፍቓድ	ብቐዕ ንናይ ስራሕ ምስል ንኽትወሃብ ዝገብሩኻ ከማልኡ ዘለዎም ነጥብታት	Aviz IGI*
ሓታቲ ዕቕባ	ስጋብ ናይ ሕቶኻ/ኺ ውሳኔ ዘይተሞህበ ንኽትሰርሕ ዝተፈቐደ እዩ	(I) እንተድኣ ናይ ዑቕባ ሕቶኻ ካብ ዝሓተካሉ ንልዕሊ 3 ወርሒ መልሲ እንተዘይተሞህብካ፡ ናይቲ ዝተፈጥረ (II) ኣብ እዋን ናይ ዑቕባ መስርሓት ቤት ፍርድ (III) እንተድኣ ቅድሚያ ዑቕባ ምሕታትካ ክትሰርሕ መሰል እንተኔርካ ስራሕካ ክትቅጽል ትኽእል ኢኻ	ናእ - ኣየድልን
ስደተኛ/ ተመዛባሊ	ንዘይተወሰነ ጊዜ ናይ ምንባር መሰል ኣለካ/ኪ ናይ ስደተኛ ኣብ ነፍሲ ወከፍ 3 ዓመት ናይ መንበሪ ፍቓድ እሕደስ ናይ ተመዛባሊ መንበሪ ፍቓድ ኣብ ነፍሲ ወከፍ 2 ዓመት እሕደስ	ብመሰረት ክፍሊ GII ዘለካ/ኪ መንበሪ ፍቓድ ልክዕ ከም ፍራንደዎን ዜጋታት ዘለዎም ናይ ምስራሕ ኩነታት ኣለካ/ኪ	ናእ - ኣየድልን
ናይ ስራሕ ወረቓት ፍቓድ ንዘለዎ	ናይ መንበሪ ፍቓድ ብመሰረት ዘለካ/ኪ ናይ ስራሕ ኮንትራት ዝውሰን ኮይኑ፡ ንምንውሑ ኣብ ዓይነት/ ኣገዳስነት ናይቲ ስራሕተኛ ኣብ ስርሑ ዝምርኮስ እዩ።	ኣብ መዓልቲ ን 8 ሰዓት ክሰርሕ ዝኽእል ናይ ውዕል ኮንትራት፡ ክህልወካ/ኪ ይክእል። ተወሳኺ ስራሕ እንተኣድላየ ካብ 4 ሰዓት ንላዕሊ ኣይፍቀድን	እወ የድሊ
ናይ ተማሃራይ መንበሪ ፍቓድ ዘለካ/ኪ	ናይ ምንባር ፍቓድ ምስ ንውሓት ናይ ትምህርት ጊዜ ተተሓሕዞ ዝናዋሕ እዩ።	ፍርቂ ስራሕ (part-time job) ካብ 4 ሰዓት ኣብ መዓልቲ ዘይበዝሕ	

*Este necesară obținerea unui aviz de angajare de la IGI?

ናይ መንበሪ ፍቓድ	ንውሓት መሰል መንበሪ ፍቓድ	ብቐዕ ንናይ ስራሕ ምስል ንኽትወሃብ ዝገብሩኻ ከማልኡ ዘለዎም ነጥብታት	Aviz IGI*
ናይ ተማሃራይ መንበሪ ፍቓድ ዘለካ/ኪ	እንተድኣ ከምቲ ዝተመደበልካ ትምህርትኻ ክትዛዝም ዘይክኣልካ፡ ብሕገ ተወሳኺ ናይ 1 ዓመት ትምህርትኻ ክትዛዝም ናይ መንበሪ ፍቓድ ክተናውሕ መሰል ኣለካ። እንተድኣ ትምህርትኻ/ኺ ተዛዚሙ፡ እቲ ናይ መንበሪ ፍቓድ ካብ ናይ ተማሃራይ ናብ ናይ ስራሕ ፍቓድ ክቐየር ይግባእ	ፍርቂ ስራሕ (part-time job) ካብ 4 ሰዓት ኣብ መዓልቲ ዘይበዝሕ	ናእ - ኣየድልን እወ የድሊ
ምጥርናፍ ስድራቤት a) ብፍራንደዎ ዜጋ (ናይ ነባርነት ወረቓት ኣባል ስድራይ-ብል)	ግዝያዊ ናይ መንበሪ ፍቓድ ክሳብ ናይ 5 ዓመት ናይ ምንባር መሰል።	ልክዕ ከም ፍራንደዎ ዜጋ ዝረኽቦ ናይ ስራሕ ኣገልግሎት እረክብ	ናእ - ኣየድልን
b) ስደተኛ/ ተመዛባሊ/ ወጻእተኛ ናይ መንበሪ ፍቓድ ዘለዎ	ልክዕ ከም ናይ ስፖንሰርካ/ዋሕስ ዘለዎ ንውሓት ናይ መንበሪ ፍቓድ ይህልወካ/ኪ። ብውልቂ ስጋብ 6 ወርሒ ናይ መንበሪ ፍቓድ ይወሃበካ/ኪ። ምልክታ ብምእታው ኣብ ፍራንደዎ እትጸንፉሉ ጊዜ ክተናውሕ/ክተቐይር ይክእል።	ሕጋዊ ውዕል ኮንትራት ስራሕ 8 ሰዓት ኣብ መዓልቲ፡ ተወሳኺ ካብ 4 ሰዓት ኣብ መዓልት ንላዕሊ ዘይበዝሕ	እወ የድሊ
ናይ ኣጻር እዋን ግዝያዊ መንበሪ ፍቓድ	ን 6 ወርሒ፡ ምስ ተኸእሎታት ምንባር መንበሪ ፍቓድ ንተወሳኺ ካብ 6 ወርሒ ዘይበዝሕ።	ክሳብ ኣብ ፍራንደዎ ናይ ጸረት/ ግዝያዊ መንበሪ ዘለካ ክትሰርሕ ትኽእል። ካብቲ ክፍል GII ዝተፈቐደልካ ናይ ስራሕ ወጻኢ ዝያዳ ምንቅስቓስ ደለኻ/ኺ ተወሳኺ ፍቓድ ምርካብ የድሊ።	ናእ - ኣየድልን

*Este necesară obținerea unui aviz de angajare de la IGI?

ናብ ክፍል ውሽጣዊ ኣውራጃ/ግዝኣት።

ምልክት/ስምዕታ

ክብር/ቲ ኣቶ/ወሮ ኣላፊ ምቁጽጻር

ኣኒ ኣብ ታሕቲ ብኸታመይ ኣረጋጊጸ ዘለኹ፡ ምሉእ ስመይ ዕለተ
ልደት ዝነበረሉ ዘለኹ ኣውራጃ/ምምሕዳር ዞባ ከተማ/ዓዲ
..... ጎደና ቁ.ጎ ህንጻ መእተዊ ኣፍደገ
..... ደርቢ ኣፓርታማ ቁ. ቴሌ
ዘለካ/ኪ ዓይነት መንበሪ ፍቓድ ቁ. መን. ፍቓድ
ዝተሞህበሉ (ዕለት)..... ዝሃበ ኣካል ውልቃዊ ቁ.
መን(CNP)..... ሞያ ዝሰርሓሉ ዘለኹ ወይ ዝሰርሓሉ
ዝነበርኩ (ስራሕ ዝጀመርካሉ/ክሉ ዕለት) ብደረጃ
ኣብ ዋና መእዚዚ ቦታ (ከተማ/ዓዲ) ጎደና
..... ቁ. ጎደና ኣውራጃ/ወረዳ
ቁ. ቴሌ ዘለኒ መረዳኢታ፡ ነዚ ኣነ ዝህቦ ሓቀኛ ሓበሬታ፡ ብክፍሊ ምቁጽጻር ስራሕ
ብምስጢር ከም ዝተሓዘ ኮይኑ፡ ብመሰረት ሕግ ዓንቀጽ 18, ሕገ-ጸሓፍ 1, መልእኹቲ C ቁጽሪ ሕጊ 108/1999
ምቛምን ውዳብን ቁጽጽር ስራሕ። ጌጋ ዝኾነ ቃል/ጸብጻብ እንተድኣ ሂቦ ብዓንቀጽ 326 ከም ገበነኛ ዘሕትተኒ
ምጁኑን ካብ 3 ወርሒ ክሳብ 2 ዓመት ዝበጽሕ ናይ ማእሰርቲ መቐጻብቲ ክብየገለይ ከም ዝኸለል ብንጹር
እንዳፈለጥኩ፡ እዚ ዝሰዕብ ጸገማት ኣብ ሰርሐይ ከምዘለኒ እሕብር ኣለኹ።

(እዚ ተዳልዩልካ/ኪ ዘሎ ሳንዳቕ ሓበሬታ፡ ዝለካ/ኪ ጸገም/ጥርግን ኣብ ስራሕ ኣተቐርበሉ እዩ። ንኣብነት፡ ኣስራሓኽ/ኺ ወርሓዊ ወይ ውን ናይ ትርፌ ሰዓታት
ደግሞዝካ ዘይከፍልካ/ኪ ኣንተሃልዩ፡ ዘይሕጋዊ ምስጻግ ስራሕ ምስዚጋጥም፡ ብምስግዳድ/ብጸቕጢ ምስራሕ፡ ተንጽሖ ኣብ ቦታ ስራሕ ወዘተ)።

ዕለት

ፊርማ

Către Inspectoratul Teritorial de Muncă din județul

Sesizare

Stimate domnule/ Stimate doamnă Inspector Șef,

Subsemnatul(a) născut(a) la data de
cu domiciliul în județul / sectorul localitatea strada
..... nr. bloc..... scara etaj apartament
nr. telefon..... posesor al permisului de ședere seria.....
nr eliberat la data de de către
CNP de profesie angajat sau fost angajat
din data de în funcția de la.....
...cu sediul în localitatea.....str nr.
județul nr. telefon luând la cunoștință că inspectorii de
muncă vor păstra confidențialitatea celor sesizate de mine în conformitate cu
art. 18, alin. 1, lit. c din Legea nr. 108/1999 (republicată) pentru înființarea și
organizarea Inspecției Muncii, și cunoscând că falsul în declarații este prevăzut și
pedepsit de art. 326 Cod Penal cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă
adrez o petiție prin care sesizez următoarele probleme:

(aici vei scrie care este problema pe care o sesizezi - de exemplu, neplata salariului de către angajator, ore de muncă
suplimentare neplătite, concediere ilegală, muncă la negru, discriminare la locul de muncă)

Data

Semnătura

ንተወሳኺ ሓበሬታ

ግዝኣታዊ ናይ ስራሕተኛታት ተጃጻጸ ኣካል:

<https://www.inspectiamuncii.ro/contact>

ቤት ጽሕፈት ኢሚግሬሽን ሮማንያ

<http://igi.mai.gov.ro/ro/node/contact>

ላዕለዋይ ቤት ጽሕፈት - No.15.A.Lt col.Marinescu .5th urban district

ፖስታ ሳጺን ቁጽሪ 050037 ቡካሬስት

ቴሌ: +4 021 410 75 13

ፋክስ: +4 021 410 75 01

ኢሜይል: igi@mai.gov.ro

UNHCR Romania

<https://www.unhcr.org/ro/>

ኢድራሻ: ጎደና Primaverii, 48 A, Bucuresti

ቴሌ: +4 021 201 78 72 / 73

ፋክስ: +4 021 210 15 94

ኢሜይል: rombu@unhcr.org

ቤት ምክሪ ንስደተኛታት ሮማንያ

<http://www.cnrr.ro/index.php/ro/>

ኢድራሻ: No.19.viesparilor str 2nd floor

2nd urban district ፖስታ ሳጺን ቁጽሪ 020641 ቡካሬስት

ቴሌ: +4 021 312 62 10 / +4 031 405 52 75

ፋክስ: +4 021 312 62 10

ኢሜይል: office@cnrr.ro

ኩሉ ኣብ ላዕሊ ተጠቂሱ ዘሎ ሓበሬታ ብምትሕብባር ሕቡራት ሃገራት ላዕለዋይ ተጻዋኒ ንስደተኛታት ዝተዳለዉ እዮም። ናይ ኩሉ ሓላፍነት ዝወስድ ኣካል ከኣ ቤት ምክሪ ንስደተኛታት ሮማንያ እዩ። ቤት ጽሕፈት ኢሚግሬሽን ሮማንያ፡ ሕቡራት ሃገራት ላዕለዋይ ተጻዋኒ ንስደተኛታት ኣብዚ ጉዳይ ተሓተቲ ኣይኮኑን።